

Vymáhající věřitel, tvrdě, že dlužník dopustil se rušebního činu tím, že byt, ohledně něhož byla uznána držba nájemních práv vymáhajícího věřitele, přenechal třetí osobě, navrhl povolení exekuce udělením zmocnění ku obnovení dřívějšího stavu ohledně bytu na náklady a nebezpečí dlužníka. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. **Důvody:** V tomto případě jedná se o čin povinného, který nemůže být vykonán třetí osobou a jehož vykonání zároveň výlučně závisí na vůli dlužníkově. Neboť podle tvrzení strany vymáhající dopustil se povinný rušebního činu tím, že byt, ohledně kterého byla soudem uznána držba nájemních práv strany vymáhající, přenechal osobě třetí, totiž Josefu M-ovi. Následkem toho jest jen povinný s to, případně vyklizení tohoto bytu Josefem M-ou vynutiti buď žalobou vyklizovací, vzájemnou dohodou nebo soudem schválenou výpovědí. Exekuci lze proto povolit v tomto případě pouze dle §u 354 ex. ř. a nikoliv, jak první soudce učinil, podle §u 353 ex. ř.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs je oprávněn. Nelze přisvědčiti rekursnímu soudu, že znovuzřízení předešlého stavu, i když při něm jde o vyklizení bytu, který byl zatím od povinného pronajat jinému, jest jednáním, které je výlučně závislým na vůli povinného (§ 354 ex. ř.) a že exekuce prvním soudem dle §u 353 ex. ř. podle návrhu povolená, povolena byla neprávem. Všeobecně platí znovuzřízení předešlého stavu podle samého zákona (§ 356 ex. ř.) za jednání, které může i třetí osoba, najmě vymáhající věřitel, předsevzítí a co se týče vyklizení místností, i toto je proveditelné třetí osobou. Že je navrhovaná exekuce dle §u 353 ex. ř. neproveditelná pro nájemné právo osoby třetí k místnostem, jež vyklizeny býti mají, nelze předem říci. Pokud bylo by k tomu potřebí výpovědi, nezávisí dání její od vůle povinného, neboť na základě zmocnění exekučním soudem může dát výpověď nájemníku i osoba třetí, tedy též k znovuzřízení předešlého stavu zmocněný vymáhající věřitel.

Čís. 2703.

»Sůl průmyslová« jest totéž jako »Fabrikssalz« v německém železničním tarifu. Předpisů železničního tarifu dlužno dbáti z úřadu.

(Rozh. ze dne 6. června 1923, Rv II 367/22.)

Odesílatel označil zboží jako »průmyslovou sůl«. Zaplativ vyšší dovozní, vyměřené mu dráhou dle položky S 5 b tarifu, platící pro »Salze für chemische und technische Zwecke«, domáhal se příjemce vrácení dovozního, pokud převyšovalo dovozní stanovené pro »Fabrikssalz«. **Procesní soud první stolice** žalobě vyhověl. **Důvody:** Jde o rozhodnutí otázky, zda odesílatelka, označivši zboží, které bylo označeno v tarifu tehdy platným slovem »Fabrikssalz«, slovem »průmyslová sůl«, označila zboží správně podle taritu, či zda bylo nutno, by česky zboží bylo označeno doslovnějším překladem »tovární sul«. Ža-

lovaný erár zastává stanovisko, že zboží, označené slovem »průmyslová sůl« bylo označeno jako patřící do položky S 5 B tarifu »Salze für chemische und technische Zwecke«, kde platí tarif vyšší. Soud je toho mínění, že při označení zboží slovem »průmyslová sůl« není ani možno, by někdo měl za to, že se může jednat o sůl z pramenů, zřidel nebo podobné soli k účelům chemickým, kteréž soli právě patří do položky S 5 b. Slovo »průmyslová sůl« je naopak tak blízké doslovnému překladu slovu »tovární sůl«, že nemůže býti pochybnosti, že se jím chce vyznačiti též pojem. Ano slovo »průmyslová sůl« je přesnějším označením pojmu, zahrnutého ve slově »tovární sůl«, nežli dosavadní oficiální označení »tovární sůl«. Je to patrné i z toho, že se na označení tom usnesl pro budoucnost i tarifní výbor železniční dle zápisu č. 11 page 11 pod N, který navrhuje označení sůl tovární až v závorce. To platí tím spíše, poněvadž šlo o překlad tarifu z jazyka německého. Nenít možno překlad, není-li otrocky věrným, jinak však přesným, považovati za nesprávný. Uváží-li se ještě, že stanice odesílací zboží tarifovala dle tarifu nižšího, nemajíc pochybnosti o tom, o jaké zboží jde, dále, že totožnost zboží byla přílohami nákladního listu zjištěna, a konečné udání znalce Karla Sch-a, že železniční správy se spokojují s deklarací, která třeba ne doslovně, přece dosti jasně zboží označuje, je patrné, že odesílatelka označením »průmyslová sůl« označila zboží tak jasně, že nemohlo býti pochybnosti o tom, jaké zboží dle tarifu to je. Proto je žalovaný povinen přeplatky žalobci vrátiti. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Mezi stranami není sporu o tom, že zásilky soli, dráže k dopravě odevzdané, byly solí uvedenou v tarifu pod pol. S 5 a jako »Fabrikssalz«, že byly jako Fabrikssalz ku dopravě přežaty a tarifovány, a že žalované dráže z poznačení »sůl průmyslová«, ačkoli tarifu neodpovídá, škoda nevzešla. Nárok na placení vyššího dovozného dle položky S 5 b osobuje si žalovaný erár jenom z důvodu, že místo tarifního poznačení »Fabrikssalz« bylo užito poznačení »sůl průmyslová«. Pokud se finanční prokuratura k odůvodnění tohoto vyššího nároku odvolává na »Všeobecná ustanovení o počítání dovozného« v tarifu prý obsažená, nelze na tyto její vývody vzíti zřetel u důvodů formálních i věcných. Po formální stránce jsou tyto vývody nedovolenou novotou dle §u 482 c. ř. s., neboť uvedená všeobecná ustanovení nebyla v řízení před prvou stolicí předložena a nebylo se jich dovoláváno a o nich jednáno, a ustanovení ta nemají povahy zákonných předpisů, které by soud byl povinen znáti z úřadu nebo které by byly notorické. Po stránce věcné nemůže býti sporu o tom, že taková všeobecná ustanovení tarifu jsou jenom projevem vůle jedné ze smluvních stran, nemají platnosti zákona a nemohou změnit zákon. Nemohou proto změnit jmenovitě čl. 278 a 279 obch. zák., že při výkladu obchodních jednání musí se soud řídit vůlí stran a nesmí lpěti na doslovu použitých slov a že musí bráti zřetel na obyčeje a zvyky v obchodním životě obvyklé. Následkem toho nelze pokládati za přípustno, by dráha z pouhého použití jiného než tarifního slova druhou stranou, když smysl jeho jest nepochybným, mohla vyvozovati proti předpisu čl. 278 obch. zák. pro sebe nárok na vyšší odměnu, a přičilo by se takové ustanovení tarifu a takový výklad smlouvy dobrým mravům i zvykům poctivého obchodu. Rozhodnutí sporu záleží tedy jenom na tom, zda žalující strana, když sůl odevzdala ku dopravě

pod označením »sůl průmyslová«, za daných okolností dostatečně jasně a zřetelně dala na jevo vůli, by dovozně bylo vypočítáno podle položky tar. S a 1 pro Fabrikssalz platící, a nikoliv dle tar. S a 2, platícího pro »Quellen-Sprudel und dergleichen Salze zu medizinischen Zwecken, ferner Salze für chemische und technische Zwecke«. V této příčině stačí poukázati na důvody prvního rozsudku, který právem k této otázce přisvědčuje, na posudek slyšeného znalce, především však na vyjádření tarifního výboru čsl. železnic při schůzi dne 15. a 16. prosince 1921, dle přílohy N usnesené, dle kterého deklarace »průmyslová sůl« byla za daných okolností, kdy sul byla dovezena beze cla a licenčního poplatku a pod dozorem finanční kontroly, dostatečná.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jest jisto, že se žalovaná strana odvolávala již v prvé stolici, v protokolu ze dne 2. března 1922 na všeobecná ustanovení o počítání dovozného. I kdyby se jich nebyla dovolávala v uvedeném protokolu, mohla se jich dovolávati v řízení opravném, poněvadž § 56 žel. dopr. ř., jenž jedná dle svého nadpisu o obsahu nákladního listu vůbec, poukazuje pod čís. (1), (5) na různé třídy tarifní, § 2 žel. dopr. ř. pak vyhražuje železnici vydávání prováděcích nařízení se schválením dozorcího úřadu, jež sluší pojati do taritu, a dle Šu 6 žel. dopr. ř. jest železnice povinna, sestaviti tarify, jichž platnost jest podmíněna jejich vyhlášením. Jde tu o předpisy, jichž sluší dbáti za uvedených předpokladů z moci úřední, a nesejde na tom, mluví-li odvolací soud v tomto směru o nedovolené novotě. Ve věci samé jest rozhodnutí nižších soudů správné a jeho odůvodnění případné. Stačilo by k němu odkázati. Oč vskutku tu jde, plyne nejlépe z odpovědi na žalobu, v níž žalovaná zdůrazňuje, že Fabrikssalz (tovární sul) a Industriesalz (průmyslová sůl) není jedno a totéž, ježto Fabrikssalz patří do položky S 5 a tarifu díl I. oddělení B, kdežto Industriesalz patří do položky S 5 b a že zásilka měla býti označena jako Fabrikssalz (tar. díl II. sešit I.). Zásilku sluší označiti v nákladním listu dle jejího obsahu (§ 56 žel. dopr. ř.). Všeobecná ustanovení o počítání dovozného mluví o označení zásilek dle jejich obsahu na základě rozřídění zboží (díl I., odd. B A III. g). V rozřídění zboží jsou uvedeny zprvu soli všeobecně a pak se rozeznávají zvláště jednotlivé druhy solí S 5 a) a b). V položce S 5 a) je zejména uvedena dle německého textu rozřídění zboží Fabrikssalz. Byla-li zásilka označena v českém překladu »průmyslová sůl«, nelze pochybovati, že označení to vystihuje podstatu německého »Fabrikssalz«. Zásilka byla označena správně dle platných předpisů, výrazem, přiléhajícím předepsanému označení. Odvolávání se na § 57 žel. dopr. ř. není tedy vzhledem k tomu, co uvedeno, na místě. Nižší soudy vystihly jádro věci v tomto směru případně. Sluší toliko ještě odkázati k tomu, že ve schůzi tarifního výboru československých železnic konané dne 15. a 16. prosince 1921 bod 11 bylo navrženo, by v položce S 37 a) název »sůl tovární« byl změněn na »sůl průmyslová«, ježto zákon ze dne 12. srpna 1921 čís. 326 sb. z. a n., jímž se mění některá ustanovení zákonů o solním mono-

polu, užívá místo názvu »tovární sůl«, obsaženého v tarifu, označení sůl průmyslová. Nemůže tedy býti nejmenší pochybnosti o správnosti právního stanoviska nižšími soudy zaujatého. Dovolání nemá podstaty.

Čís. 2704.

Ustanovení Šu 43 cí. patentu ze dne 5. července 1853, čís. 130 ř. zák. vztahuje se na služebnost vozové cesty.

Není závady, by nebylo uznáno vydržení služebnosti, třebaž toho času nemůže býti vykonávána.

Pouhým nevykonáváním služebnosti po řadu let, ježto nebylo k výkonu příležitosti, nepřerušuje se vydržení služebnosti.

(Rozh. ze dne 6. června 1923, Rv II 473/22.)

Manželé Viktor a Aloisie Sch-ovi, Jan a Žofie S-ovi a rolník Josef J. domáhali se na manželích Janu a Aloisii R-ových zjištění, že jim jako vlastníkům lesních parcel přísluší právo jezdit po parcelách žalovaných 186 louka a 179 les a že jsou žalovaní povinni svoliti k tomu, by toto právo žalobců bylo vtěleno. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud vyhověl žalobě manželů S-ových a Josefa J-a pouze ohledně parcely 186 louka, jinak nevyhověl odvolání těchto žalobců; odvolání manželů Sch-ových pak nevyhověl vůbec. Důvod y: Na straně žalovaných jde jednak o louku čís. 186, jednak o lesní parc. čís. 179, a ježto žalobci právo vozové cesty výhradně opírají o vydržení, jsou ohledně lesní parcely 179 povinni dokázati, že tvrzené právo již bylo vydrženo v čase uveřejnění cí. pat. ze dne 5. července 1853, čís. 130 ř. z., t. j. dne 14. července 1853. Neboť § 43 cit. pat. výslovně ustanovuje, že po jeho uveřejnění polních služebností na lesních parcelách vydržením již nabýti nelze, a odporuje názor odvolatelů, že se tento § na případ, o nějž tu jde, nevztahuje, znění a smyslu zákona. Odvolací soud zjišťuje, že se žalobcům nepodařil důkaz, že vydržení bylo již v roce 1853 ukončeno, že totiž nebylo možno dokázati, že žalobci (jejich právní předchůdci), na které se dle Šu 1493 obč. zák. odvolati jsou oprávněni, již od roku 1823 práva vozové cesty po lesní parcele 179 užívali. Vzhledem k tomu uznal odvolací soud stejně jak první soudce, že žalobní žádost ohledně lesní parcely 179 pro nedostatek zákonitě vydržecí lhůty není opodstatněna a nevyhověl v tom ohledu odvolání. Co se týče parcely 186 louka, stačí 30letá vydržecí lhůta až do té doby, kdy R. jízdu činil nemožnou tím, že na parcele 179, po které vede cesta k parcele 186, dal vykopati dva příkopy. Tu dlužno zase rozeznávat mezi manžely Sch-ovými na jedné a J-em a manžely S-ovými na druhé straně. Není sporno, že manželé Sch-ovi lesní parcely 234/1 nabýli od manželů Josefa a Anny H-ových, rodičů to Aloisie Sch-ové, a že manželé H-ovi byli od 28. září 1877 majiteli této parcely. Dle posudku znalce jest na této parcele les různého stáří, 40letý, 32 až 37letý a 15 až 28letý. Znalec to vysvětluje tím, že v roce 1887 po shoření stavení manželů H-ových, což se stalo v roce 1886, tudíž asi 33 až 34 let před vykopáním příkopu, les byl vysekán, při čemž na části parcely zůstala asi 5letá náseva, kdežto největší část parcely byla vyklučena. Tato